

Hotărîre pentru controlul constituționalității prevederilor
art.9 alin.(3) și art.11 din Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004
"Privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă
și alte prestații de asigurări sociale"/1

Nr.21 din 22.11.2005

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.161-163/15 din 02.12.2005

* * *

/1 M.O., 2004, nr.168-170, art.773

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională în componența:

Victor PUȘCAȘ - președinte
Alina IANUCENCO - judecător
Mircea IUGA - judecător
Dumitru PULBERE - judecător-raportor
Elena SAFALERU - judecător
Ion VASILATI - judecător

cu participarea grefierului Tatiana Berladean, avocatului parlamentar Iurie Perevoznic, autorul sesizării, reprezentantului permanent al Parlamentului la Curtea Constituțională Ion Mîțu și reprezentantului Parlamentului Nicolae Țîbuleac, șeful Direcției Asigurare Socială a Salariaților din cadrul Casei Naționale de Asigurări Sociale, călăuzindu-se de art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.4 alin.(1) lit.a) și art.16 alin.(1) din Codul jurisdicției constituționale, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul pentru controlul constituționalității prevederilor art.9 alin.(3) și art.11 din Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 "Privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale".

Drept temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea avocatului parlamentar Iurie Perevoznic, depusă la 19 iulie 2005, în conformitate cu art.24 și art.25 lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.38 alin.(1) lit.g) și art.39 din Codul jurisdicției constituționale.

Prin decizia Curții Constituționale din 26 iulie 2005 sesizarea a fost acceptată pentru examinare în fond.

În procesul examinării preliminare a sesizării au fost solicitate puncte de vedere Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Procuraturii Generale, Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Ministerului Sănătății și Protecției Sociale, Casei Naționale de Asigurări Sociale, Universității de Stat din Moldova.

Examinînd materialele dosarului, audiind informația prezentată de judecătorul-raportor și argumentele expuse de participanții la proces,
Curtea Constituțională

a constatat:

Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 "Privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale" (în continuare - Legea nr.289-XV) reglementează dreptul la prestații de

asigurări sociale pentru prevenirea, limitarea, înlăturarea riscurilor sociale și susținerea financiară a persoanelor îndreptățite a le primi, în cazul producerii unor astfel de riscuri, precum și dreptul la indemnizație lunară pentru întreținerea copilului cu vîrstă între 3 și 16 ani pentru persoanele asigurate.

Reglementările acestei legi se aplică în cazul următoarelor riscuri sociale asigurate: îmbolnăvire, maternitate și deces.

Avocatul parlamentar solicită Curții Constituționale să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor art.9 alin.(3), potrivit cărora perioada pentru care se acordă indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă asiguraților cu contract individual de muncă de o durată determinată, inclusiv celor angajați la lucrări sezoniere și șomerilor, este de cel mult 30 zile în cursul unui an calendaristic și, respectiv, în perioada de acordare a indemnizației de șomaj, și art.11 din Legea nr.289-XV, care stipulează că, în cazul în care C.E.M.V. (Consiliul de Expertiză Medicală a Vitalității - nota Curții) a decis încadrarea în grad de invaliditate, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se plătește pînă la data la care persoanei i s-a stabilit grad de invaliditate, fără a se depăși perioada maximă pentru care se acordă indemnizație, prevăzută de prezenta lege.

El consideră că aceste dispoziții aduc atingere art.1, art.16 alin.(2), art.47, art.54 alin.(1) din Constituție, precum și art.7 și art.25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În opinia sa, termenul pentru care se acordă indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă trebuie să fie egal pentru toți angajații, indiferent de durata contractului de muncă.

Raportînd prevederile contestate din Legea nr.289-XV la dispozițiile constituționale, Curtea reține următoarele.

Legea Supremă a Republicii Moldova, în art.47 alin.(2), și Declarația Universală a Drepturilor Omului, în art.25/2, statuează că orice persoană are dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrînețe sau în alte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență ca urmare a unor împrejurări independente de voința sa.

/2 Tratatate internaționale, vol.1, pag.16

Dreptul de asigurare socială, fiind garantat de stat, se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări sociale în baza principiilor unității, egalității, solidarității sociale, obligativității, contributivității, repartiției și autonomiei, consfințite de art.3 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489-XIV din 8 iulie 1999/3 (în continuare - Legea nr.489-XIV).

/3 M.O., 2000, nr.1-4, art.2

Dreptul la prestații de asigurări sociale se circumscrie dreptului la protecție socială și constă în acordarea de indemnizații, ajutoare, pensii și de prestații persoanelor asigurate contra riscurilor cauzate de pierderea capacității de muncă.

Potrivit Legii nr.489-XIV, asiguratul este persoana fizică aptă pentru muncă, cu domiciliul în Republica Moldova, avînd obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale pentru a putea beneficia de dreptul la prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege.

Art.58 din Constituție statuează obligația cetățenilor de a contribui, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice.

În dezvoltarea acestei dispoziții constituționale, art.3 lit.d) din Legea nr.489-XIV stipulează că persoanele fizice și juridice au obligația de a participa la sistemul public de asigurări, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ îndeplinirii obligațiilor.

Dreptul constituțional al cetățenilor la asigurare socială se realizează în cazurile și în mărimile stabilite de lege.

Legea nr.489-XIV definește indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă drept o formă de protecție socială a asiguratului, concretizată în o sumă de bani ce se acordă prin sistemul public de asigurări sociale pentru o anumită perioadă de incapacitate de muncă.

În cazurile stabilite de lege, persoanele care lucrează în baza contractului individual de muncă și întreprinzătorii individuali primesc indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă de la bugetul asigurărilor de stat, iar șomerii - din fondul de șomaj.

Respectînd principiile consfințite de actele legislative ce reglementează domeniul respectiv, legiuitorul, prin prevederile art.9 din Legea nr.289-XV, stabilește termenul pentru care se acordă indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă asiguraților cu contract individual de muncă de o durată determinată la cel mult 30 de zile în cursul unui an calendaristic, în comparație cu termenul stabilit pentru asigurații cu contract de muncă pe un termen nedeterminat, care este de cel mult 180 zile, pornind de la rațiuni obiective: termenul eventual diferit de cotizare de către salariați la sistemul public de asigurări sociale și capacitatea financiară a statului.

Legea nr.289-XV statuează expres în art.4 că plata prestațiilor de asigurări sociale se efectuează de la bugetul asigurărilor de stat, iar în art.7 - că baza de calcul a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă o constituie venitul mediu realizat de către persoana asigurată în ultimele 6 luni calendaristice, premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale.

Prin urmare, Legea nr.289-XV instituie condiții egale pentru persoanele asigurate în vederea beneficierii de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, însă diferențiază termenul pentru care se plătește indemnizația în funcție de categoriile de salariați, limitînd acest termen și pentru șomeri.

Curtea apreciază că stipulația legii, prin care asigurații cu contract individual de muncă de o durată determinată, inclusiv cei angajați la lucrări sezoniere, precum și șomerii, pot beneficia de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cel mult 30 de zile în cursul unui an calendaristic, se fondează pe specificul acestui gen de contracte. Or, potrivit art.54 alin.(2) din Codul muncii, contractul individual de muncă de o durată determinată se încheie pe un termen ce nu depășește 5 ani și, potrivit art.55, în vederea executării unor lucrări cu caracter temporar.

Această stipulație, după caracter, este similară celor aplicate în domeniul salarizării și în cel fiscal și nicidecum nu învederează încălcarea principiului egalității în drepturi a cetățenilor, consfințit de art.1 și art.16 din Constituție, sau a principiului nediscriminării, statuat de art.7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art.2 § 2 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale privind angajamentul statelor de a garanta exercitarea drepturilor fără vreo discriminare, și nu aduce atingere art.54 alin.(1) din Constituție, deoarece, așa cum s-a menționat anterior, dreptul de asigurare socială este pus în relație directă cu obligația de a contribui prin cotizatii la sistemul public de asigurări sociale fie o perioadă de timp nedeterminată, fie, ca în cazul stipulațiilor care fac obiectul acestei cauze, o perioadă determinată, care nu poate depăși 5

ani.

Art.11 din Legea nr.289-XV stipulează că, în cazul încadrării în grad de invaliditate, plata indemnizației se efectuează pînă la data la care persoanei i s-a stabilit grad de invaliditate, fără a se depăși perioada maximă pentru care se acordă indemnizație, prevăzută de această lege.

După încadrarea în grad de invaliditate, care se poate produce atît la expirarea a 210 zile - termenul-limită pentru care se acordă indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă în aceste cazuri, cît și mai devreme, persoana beneficiază de o altă prestație de asigurări sociale - pensia de invaliditate. Plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă se sistează în conformitate cu art.7 alin.(4) din Legea nr.489-XIV, potrivit căruia în sistemul public asigurației nu pot beneficia concomitent de două sau mai multe prestații de asigurări sociale pentru același risc asigurat.

Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra unor dispoziții care țin de dreptul la asigurare socială în hotărîrile sale anterioare nr.9 din 3 martie 1997/4 și nr.3 din 25 ianuarie 2005/5. Prin prima a declarat neconstituționale prevederile hotărîrii de Guvern care limitau majorarea pensiilor pensionarilor încadrați în cîmpul muncii, prin a doua a recunoscut constituționale stipulațiile Legii nr.289-XV care diferențiau indemnizațiile unice la nașterea copilului în funcție de faptul dacă persoana este asigurată sau nu, relevînd că statul are obligația de a acorda prestații de asigurări sociale din mijloacele disponibile.

/4 M.O., 1997, nr.18, art.6

/5 M.O., 2005, nr.24-25, art.3

În baza constatărilor expuse, Curtea Constituțională apreciază drept constituționale prevederile art.9 alin.(3) și sintagma "fără a se depăși perioada maximă pentru care se acordă indemnizație prevăzută de prezenta lege" din art.11 din Legea nr.289-XV.

Pentru motivele arătate, în temeiul art.140 din Constituție, art.26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.60 lit.d), art.62 lit.a) și art.68 din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională

HOTĂRĂȘTE:

1. Se declară constituționale prevederile art.9 alin.(3) și sintagma "fără a se depăși perioada maximă pentru care se acordă indemnizație, prevăzută de prezenta lege" din art.11 din Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 "Privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale".

2. Prezenta Hotărîre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Victor PUȘCAȘ

Chișinău, 22 noiembrie 2005.
Nr.21.

OPINIE SEPARATĂ

expusă în temeiul art.27 alin.(5) din Legea cu privire la
Curtea Constituțională și art.67 din Codul jurisdicției
constituționale

Prin art.9 alin.(3) din Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 "Privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale" (în continuare - Legea nr.289-XV) legiuitorul a stipulat că "perioada pentru care se acordă indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă asiguraților cu contract individual de muncă de o durată determinată, inclusiv celor angajați la lucrări sezoniere și șomerilor, este de cel mult 30 de zile în cursul unui an calendaristic și, respectiv, în perioada de acordare a indemnizației de șomaj". Iar potrivit art.11 din această lege, "în cazul în care C.E.M.V. a decis încadrarea în grad de invaliditate, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se plătește pînă la data la care persoanei i s-a stabilit grad de invaliditate, fără a se depăși perioada maximă pentru care se acordă indemnizație, prevăzută de prezenta lege".

În opinia semnatarului sesizării, art.9 alin.(3) și sintagma "fără a se depăși perioada maximă pentru care se acordă indemnizație, prevăzută de prezenta lege" din art.11 din Legea nr.289-XV sînt neconstituționale, deoarece contravin art.1, art.16 alin.(2), art.47, art.54 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, precum și art.7 și art.25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Prin Hotărîrea Curții Constituționale din 22 noiembrie 2005 prevederile contestate au fost recunoscute constituționale.

Consider hotărîrea Curții drept nefondată.

Curtea n-a adus argumente concludente privind constituționalitatea prevederilor sesizate. Mai mult ca atît, operînd cu formule generale, Curtea a apelat la motive de oportunitate privind "capacitatea financiară a statului" ș.a., dar nu de constituționalitate.

Afirmația din hotărîre că Legea nr.289-XV instituie condiții egale pentru persoanele asigurate în vederea beneficiii de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă nu se fondează pe materialele examinate în plenum Curții. Funcționarul Casei Naționale de Asigurări Sociale, care a reprezentat Parlamentul în ședință, a remarcat că actele juridice în materie care au precedat legea sesizată prevedeau termene egale privind plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă pentru toți salariații.

De asemenea, nu s-a ținut cont de faptul că după adoptarea Legii nr.289-XV o mare categorie de salariați care activau în baza unor contracte de muncă pe un termen nedeterminat, în urma diverselor restructurări operate în organele publice centrale și locale, instituții organizații și întreprinderi publice, continuînd să exercite aceleași funcții, au fost puși în situația de a încheia contracte de muncă pe un termen determinat (fapt remarcat și de reprezentantul Parlamentului), astfel diminuîndu-li-se dreptul la protecție socială în cazul îmbolnăvirii. Prevederile legale sesizate diminuează esențial drepturile acestei categorii de salariați dobîndite printr-o lege anterioară (art.247 din Codul muncii în redacția din anul 1973 și alte acte normative).

Conform teoriei generale a dreptului și actelor juridice naționale și internaționale în vigoare, nimeni nu poate fi privat de un drept dobîndit prin lege. La adoptarea Legii nr.289-XV aceste prescripții au fost ignorate.

Astfel, în opinia mea, hotărîrea Curții nu combate argumentele din sesizare privind neconformitatea stipulațiilor art.9 alin.(3) și art.11 din Legea nr.289-XV cu articolele 1, 16, 47 și, în special, 54 din Constituție.

Judecător
al Curții Constituționale

Mircea IUGA

OPINIE SERARATĂ

expusă în temeiul art.27 alin.(5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.67 din Codul jurisdicției constituționale

Prin hotărîrea din 22 noiembrie 2005 Curtea Constituțională a recunoscut constituțională sintagma "fără a se depăși perioada maximă pentru care se acordă indemnizație, prevăzută de prezenta lege" cuprinsă în art.11 din Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 "Privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale".

Nu sînt de acord cu decizia adoptată, pentru care motiv îmi expun opinia separată.

1. Constituția Republicii Moldova, în art.47 alin.(1), proclamă că "statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcămîntea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare." Astfel, întreprinderea de măsuri pentru asigurarea sănătății individului prin acordarea de îngrijiri medicale și de servicii sociale necesare constituie o obligație fundamentală a statului.

Același sens îl desprindem și din normele Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și Cartei Sociale Europene, la care Republica Moldova este parte. Conform Pactului: "Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană la securitatea socială, inclusiv asigurări sociale" (art.9) și conform Cartei: "Orice persoană lipsită de resurse suficiente are dreptul la asistență socială și medicală" (partea I pct.13).

Potrivit prevederilor citate, atît Constituția, cît și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu condiționează securitatea și asigurarea socială a individului de contribuția sa la constituirea bugetului de asigurări sociale. Asigurarea socială a individului se bazează pe interpretarea și aplicarea corectă a principiului solidarității sociale a generațiilor și a oamenilor ce reprezintă o generație, consfințit și de art.3 lit.c) din Legea nr.489-XIV. Acest principiu determină datoria persoanelor apte de muncă de a contribui permanent la asigurarea socială a celor inapți, care au ajuns în această situație din cauza unor împrejurări independente de voința lor, precum și obligativitatea statului de a acoperi aceste necesități. Astfel, pentru eventualitatea volumului insuficient al bugetului asigurărilor sociale de stat, legiuitorul a prevăzut posibilitatea operării transferurilor de la bugetul de stat și constituirii fondului de rezervă al bugetului asigurărilor sociale de stat (art.11 și art.12 din Legea nr.489-XIV).

Într-o astfel de viziune, sintagmele cuprinse în art.3 lit.d) și lit.e) din Legea nr.489-XIV "dreptul de asigurări sociale se exercită corelativ îndeplinirii obligațiilor", care explică principiul obligativității, și "drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite", care explică principiul contributivității, intră în contradicție cu principiul solidarității sociale. În context menționez că atît asigurarea socială, cît și asigurarea medicală sînt obligatorii pentru toți salariații și angajatorii lor, iar asigurarea medicală este obligatorie pentru toți cetățenii, indiferent de faptul dacă sînt sau nu plasați în cîmpul muncii, chiar dacă nu toți necesită tratament medical și asistență socială și, deci, nu beneficiază de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă.

2. Prin voința legiuitorului, expusă în normele legale supuse

controlului constituționalității, statul și-a declinat responsabilitatea pentru securitatea socială a unor categorii de persoane. Or, potrivit Constituției, statul are obligația de a lua măsuri pentru asigurarea necesităților vitale ale cetățenilor săi. Sănătatea omului este o necesitate vitală și statul nu este în drept să subordoneze obligația de asigurare a sănătății omului contribuției acestuia la bugetul asigurărilor sociale. Curtea Constituțională, în baza art.134 din Constituție, trebuia să apere principiul responsabilității statului față de cetățean și să declare neconstituțională sintagma sesizată din art.11 al Legii nr.289-XV.

3. Argumentul principal pe care Curtea și-a fondat hotărîrea este că "...dreptul de asigurare socială este pus în relație directă cu obligația de a contribui prin cotizații la sistemul public de asigurări sociale fie o perioadă nedeterminată, fie, ca în cazul stipulațiilor care fac obiectul acestei cauze, o perioadă determinată, care nu poate depăși 5 ani".

Astfel, Curtea a recunoscut dreptul egal al persoanelor de a beneficia de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, indiferent de durata contractului individual de muncă. Totodată, Curtea a conchis că titularii contractelor de muncă de o durată nedeterminată au dreptul la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă pe durata a 180 zile în cursul unui an calendaristic, deoarece contribuția lor la fondul social este mai mare, și respectiv, titularii contractelor individuale de muncă cu durata de pînă la 5 ani au dreptul la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă pentru cel mult 30 de zile în cursul unui an calendaristic, întrucît contribuția lor la fondul social este mai mică.

Curtea n-a analizat în profunzime dispozițiile constituționale cuprinse în art.16, art.47 și art.131 privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, dreptul la sănătate și îngrijire medicală, participarea obligatorie a cetățenilor la constituirea bugetului asigurărilor sociale de stat. Aceste norme constituționale, în coroborare cu prevederile Codului muncii referitoare la egalitatea în drepturi a salariaților, interzicerea discriminării pe criterii nelegate de calitățile profesionale ale salariatului, dreptul la asigurare socială (art.5 și art.8 din Codul muncii), impun statului obligația aplicării unui tratament egal al cetățenilor săi în domeniul securității și asigurării sociale. Pentru aceste considerente prevederile despre asigurarea socială a salariaților în funcție de termenul pentru care a fost încheiat contractul de muncă le calific discriminatorii și, deci, neconstituționale.

Menționez că art.55 din Codul muncii prevede 13 categorii de salariați cu care se încheie contract individual de muncă pentru un termen de pînă la 5 ani, iar conform lit.n) din acest articol, șirul acestor categorii poate fi extins prin lege. Aceste prevederi deschid teren liber angajatorilor pentru a limita termenul contractului de muncă chiar și în cazul deținerii de către titulari a unor funcții permanente. Unele categorii de angajați din autoritățile publice centrale și locale, din instituțiile de învățămînt superior, salariații detașați în legătură cu îndeplinirea unor sarcini peste hotarele Republicii Moldova și alte categorii pot avea o vechime în muncă de 10-15 ani în baza unor astfel de contracte. Astfel, prevederile legale contestate au unit într-o singură categorie deputații, primarii, rectorii și cadrele didactice din instituțiile de învățămînt superior, conducătorii întreprinderilor economice etc. și angajații sezonieri, șomerii ș.a.

Dacă, potrivit art.11 din Legea nr.289-XV, durata concediului medical al salariatului cu contract individual de muncă pe un termen nedeterminat este stabilită, în ultimă instanță, de Consiliul Superior

de Expertiză Medicală a Vitalității, atunci durata concediului salariaților cu contract de muncă pe un termen de până la 5 ani, este stabilită pe cale administrativă.

4. Curtea Constituțională n-a manifestat consecvență în propria jurisprudență, caracteristică hotărîrilor sale pentru protejarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Conform concluziilor Curții expuse în Hotărîrea nr.9 din 30.03.2004, "în realizarea politicii în domeniul asigurărilor sociale de stat, legiuitorul, în limitele atribuțiilor ce-i revin, este în drept să opteze pentru diverse soluții de reglementare și concretizare a conținutului drepturilor sociale și economice, însă el este obligat să respecte principiile echității sociale și egalității, care în societatea modernă reprezintă valori supreme."

5. În opinia mea, limitarea prin lege a termenului pentru care se acordă indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă poate fi justificată. Această prevedere o atestăm și în legislația altor țări (Rusia, România ș.a.). Însă în cazul necesității prelungirii termenului de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă trebuie să decidă Consiliul Superior de Expertiză Medicală a Vitalității, deoarece securitatea socială a individului, garantată de art.47 din Constituție, se află într-o legătură cauzală cu restabilirea deplină a sănătății. Or, este imposibil a stabili printr-un act normativ termenul de restabilire deplină a sănătății persoanei. În cazul în care în termenul reglementat de legiuitor salariatul nu s-a vindecat și în consecință nu-și poate relua munca, iar încadrarea în gradul de invaliditate este imposibilă, el rămîne fără mijloace de existență.

Pentru motivele arătate, consider neconstituțională sintagma "fără a se depăși perioada maximă pentru care se acordă indemnizație, prevăzută de prezenta lege" din art.11 al Legii nr.289-XV.

Judecător
al Curții Constituționale

Victor PUȘCAȘ